

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 38

Maribor, sobota 15. februarja 1930

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasni po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pospeševanje obrti v mariborskem okrožju

V »Trgovskem listu« je bila te dni objavljena pod naslovom »Obrtno pospeševanje v Sloveniji« zanimiva razprava obrtno-zadružnega nadzornika g. Založnika. Z vprašanjem obrtnega pospeševanja se žalibog naša javnost premalo peča. Tudi obrtništvo samo je po večini neinformirano o pomoči, ki mu jo nudijo država in samoupravne korporacije; vsled tega se na svojo lastno škodo premalo poslužuje tozadevnih naprav. Omenjena razprava obsega pregledno ves dosedanj razvoj in namen obrtno-pospeševalnih zavodov z opozoritvijo na velik gospodarski pomen obrtnega pospeševanja in s pozivom na mero-dajne činitelje k večji aktivnosti. Pisek članka je s svojo razpravo posvetil v prostore, v katere dozdaj širša javnost ni imela vpogleda. Ne dvomimo, da njegov apel ne bo ostal brez zaželenega učinka.

V Mariboru imamo za 13 severnih srezov dravske banovine že od leta 1920. naprej poseben urad za pospeševanje obrti — kot ekspozituro ali kot samostojen urad, ni važno — če-gar posle nadaljuje po novi upravni razdelitvi države ustanovljena sek-cija. Ta urad je enako kakor ljubljanski in kakor beograjski centralni za-vod oviran v svojem delu vsled po-manjkljivih kreditov iz državnih sredstev. Tako razpolaga državni za-vod v Beogradu v tekočem proračun skem letu s kreditom Din 185.000.— za vse izdatke mojsterskih tečajev, ki spadajo med poglavitne naloge obrtnega pospeševanja, v celi državi, ljubljanski in mariborski urad pa ima-ta v enake svrhe določeno postavko Din 40.000.—.

Leta 1928. se je pri zbornici za TOI v Ljubljani ustanovil zavod za po-speševanje obrti. Pri tej priliki je ma-riborska mestna občina sklenila pri-spevati za obrtno pospeševanje po Din 50.000.—, pod pogojem, da se ustanovi v Mariboru poslovalnica zborničnega zavoda. Kakor se govo-ri, je tudi bivši oblasni odbor ma-riborski za izplačilo stalnega letnega vzdrževalnega prispevka v znesku Din 100.000.— stavljal enak pogoj. Ne eden ne drugi prispevek se ni de-jansko izplačal. Poslovalnica zbornične-ga zavoda pa še tudi do danes ni v Mariboru. Zbornica sama je dovolila za obrtno pospeševanje razun pri-spevka za obrtno in trgovsko šolstvo leta 1928. Din 100.000.—, leta 1929. Din 200.000.—, za leto 1930. Din 450.000.—. Priredila pa je doslej 4 te-čaje za avtoogeno varenje, 3 tečaje za mizarstvo luženje, 1 tečaj za zadruž-ne funkcionarje. Za vseh 8 tečajev ni potrošila niti kredita za leto 1928., tako da je prost še ves tozadevni kre-dit za 1929 in 1930, kar daje skupno Din 650.000.— na področju cele ba-novine.

Ako upoštevamo k temu sredstva

Nemiri na Španskem

PO VSEM ŠPANSKEM SE VRŠE VELIKE DEMONSTRACIJE PROTI GO-SPODSTVU GENERALOV.

LONDON, 15. februarja. Kakor poro-čajo madridski korespondenti angleških listov, je prišlo včeraj skoro po vsem Španskem do večjih in manjših nemi-rov. Razburjenje prebivalstva narašča od ure do ure, ker je prišla nova vlada na sled velikim korupcijskim škanda-lom, ki so se godili pod režimom bivše-ga diktatorja generala Primo de Rive-re, ki je vžival kraljevo zaščito. Po vseh velikih mestih Španije se vrše de-monstracijski obhodi.

V Valenciji je na tisoče delavcev vi-harno demonstriralo po ulicah. Delav-

stvo zahteva proglasitev republike. Enak je položaj v Barceloni, kjer se istotako vrše po cestah demonstracije proti gospodstvu generalov in za repu-bliko. Socijalistična stranka Španije je izdala manifest, v katerem poziva k energičnemu in odločilnemu boju proti nasledniku Primo de Riveru, generalu Berengueru. Ker postaja po poročilih angleških listov položaj na Španskem vedno bolj nevaren, je izdal ministrski predsednik general Berenguer najstrož-je ukrepe za ohranitev miru in reda po vsej državi.

Preokret na londonski konferenci

OBJAVA FRANCOSE BRODOVNE SPOMENICE JE POVZROČILA PO-POLN ZASTOJ NA LONDONSKI POMORSKI KONFERENCI.

LONDON, 15. februarja. Davi so imeli Macdonald, Henderson, Alexan-der, Stimson, Robinson, Morrow, Tar-dieu in Briand politično konferenco, ki se je bavila s položajem, nastalim po objavi francoske spomenice, tako da prevladuje vtis, da ni bilo mogoče nadaljevati mornariško-tehniška po-gajanja. Japonci in Italijani se te kon-ference niso udeležili. V pomorskih strokovnih krogih opozarjajo na nova angleško-francoska nasprotstva. Tu-di nesoglasja med Amerikanci in Ja-ponci v vprašanju težkih križark so ostala neizpremenjena. Težkoče, ki so nastale vsled objave števil in to-naž, bi bilo mogoče odstraniti le z mednarodno varnostno pogodbo, ker smatrajo Francozi Kellogov pakt in

Društvo narodov kot nezadostno var-nostno zaščito. Na ta način pa bi kon-ferenca zabredla v politične vode, kar pa hoče Macdonald za vsako ceno preprečiti. Toda, ako hoče Macdonald doseči notranje-političen uspeh, po-tem bo moral, hočeš nočeš ugrizniti v kislno jabolko sredozemske pogode-be, proti čemer pa je angleško časo-pisje nastopilo že v naprej.

WASHINGTON, 15. februarja. Radi objave francoske brodozne po-menice v Londonu je nastal na konfe-renci velik preokret in je predsednik Hoover zato v Floridi prekinil svoje potovanje. Hoover hoče biti namreč iz Washingtona v stalnih stikih z ameriško delegacijo v Londonu.

Častno darilo za Masaryka

PRAGA, 15. februarja. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bil odobren zakonski načrt o zaslugah predsednika republike za narod in državo ter o častnem darilu predsedniku Masaryku v znesku 20 milijonov čeških kron, ki naj jih uporabi predsednik po svobodnem preudarku za humanitarne in kulturne namene. Sklenjeno je bilo dalje, da se ustanovi osemčlenski politični odbor ministrov pod predsedstvom ministrskega predsednika Udržala.

iz državnega in banovinskega proračuna, se vidi, da pomanjkanje denar-nih sredstev ne bi smelo biti povod zastoja v obrtno-pospeševalnih ak-cijah. Vzrok je pač iskati v samih ma-lenkostih, katere je pri nas vedno ta-ko težko odpraviti. Obstoječi državni zavod bi rad delal, pa nima denarja; zbornica ima denar, pa iz daljave tež-ko pripravlja učne tečaje, ne glede na druga obrtno-pospeševalna dela, za katere je treba krajevne prilike teme-ljito poznati iz bližine. Na državni za-vod se noče naslanjati, da ne izgubi svoje firme, a lastne poslovalnice v Mariboru iz nerazumljivih razlogov tudi ne ustanovi, vsled česar niti ma-riborska niti celjska in ptujska občina ne plačajo v te svrhe nobenih pri-spevkov. Stvar iz gleda res že neko-

Mussolinijeva demonstracija proti Mali antanti

DUNAJ, 15. februarja. Tukajšnji »Abend« komentira uvodnik »Vossische Zeitung« o potovanju avstrijskega zve-znega kancelarja dr. Schobra v Rim in naglašja, da so težke obveznosti, ki jih je prevzel dr. Schober od Mussolinija, po mnenju »Vossische Zeitung«, sramo-ta ne samo za dr. Schobra, temveč tu-di za njegovo stranko in sploh vso Av-strijo. List zatrjuje dalje, da je imel že način parad, s kakršnim je Mussolini po-

častil avstrijskega zveznega kancelar-ja v Rimu, predvsem namen, da se spre-jem izpremeni v tiho demonstracijo pro-ti Mali antanti. Mussolini je vrh tega, kakor naglašja imenovani list, napravil še eno netaktnost napram svojemu go-stu. Sprejel je namreč avstrijskega zveznega kancelarja v Beneški palači, v kateri se je svoječasno nahajalo avstro-ogrsko poslaništvo v Rimu.

Umor v Studencih pred sodiščem.

Včeraj se je vršila pred senatom pe-tih sodnikov v Mariboru razprava proti Tereziji Karner iz Studencev, ki je bila obtožena, da je na Vseh svetnikov dan umorila svojega moža Ivana. Karner je bil svoječasno premožen posestnik. Ko pa se je l. 1921 poročil v drugič, je go-spodarstvo začelo naglo propadati, po-sebno, ker je bila Terezija zapravljiva in tudi vdana pijači. Posedstvo je bi-lo končno prodano in Karner si je mor-al služiti kruh kot delavec. Zakon je bil seveda skrajno nesrečen in je med zakoncema neprestano prihajalo do pre-pirov. Lani, na Vseh svetnikov dan, so našli Karnerja s prerezanim vratom v kuhinji. Njegova žena se je zagovarja-la, da si je Karner sam končal življe-nje, toda po raznih indicijah sodeč, je bil umorjen. O tem je pričala zlasti okol-nost, da je bil Karner kot desničar zare-zan od desne proti levi strani in da je imela obdolženka krvavo obleko. Senat je obsodil Karnerjevo po celodnevni razpravi v navzočnosti številnega ob-činstva na 15 let težke ječe.

Pri kartah sta se sprla

v neki gostilni v Smetanovi ulici sinoči brezposelni mesar Jurij Sch. in trg. po-tnik Anton P. Prepri sta nadaljevala krog polnoči pred gostilno na ulici in sta se končno začela pretepati. Sch. se stražniku ni hotel legitimirati, in ga je moral stražnik odvesti na policijo. Sch. je bil povrh aroganten in je zahteval, da mora stražnik z njim nemški govo-riti.

Tatvina v tvornici za dušek v Rušah.

Te dni je bil v tvornici za dušek v Rušah ukraden iz omare zaščitni trans-formator s svetilko. Tat ga je odščipnil od izolirne žice. Škode je 500 Din. Pred nakupom se svari.

Znani medicinec, profesor Greatsimpler iz Londona, je nekoč izdal na črni deski v vseučiliški veži objavo: »Mola pre-davanja jutri odpadejo, ker sem poklican k Njegovemu Veličanstvu kralju na zdravniško posvetovanje.«

Neki dovtipnež je pripisal jedrnate besede: »Bog s kraljem!«

žuje državno obrtno pospeševanje z enakim delovanjem avt-nomnih čini-teljev. Obremenjena bi bila s tem le imenovana sekcija; toda če tako na-svetuje vodja sekcije sam, iz te stra-ni gotovo ne bo nobenih zadržkov.

Znano nam je, da sta se v tej za-devi vršili zadnje dni v Mariboru dve anketi — zadnja dne 5. t. m. — in da se je na teh anketah vprašanje obrtnega pospeševanja in v zvezi s tem ustanovitve poslovalnice zborničnega zavoda v Mariboru obširno razpravljalo. Nadejamo se, da stvar ne zaspi in bomo potek nadaljnjih tozadevnih razprav pozorno zasledo-vali. Za enkrat je zbornica pozvana, da glede ustanovitve mariborske po-slovalnice zavzame jasno stališče.

cana, da poleg lastnih prireditev v zaru

Pred otvoritvijo nove proge Rogatec — Krapina

MALO ZGODOVINE NOVE ŽELEZNICE. — NJEN POMEN ZA PROMET, TUJSKI PROMET IN GOSPODARSTVO.

Jutri bo v navzočnosti zastopnikov vlade in železniških oblasti slovesno otvorjena nova železniška proga Rogatec—Krapina. Proga je pravzaprav samo podaljšek proge Grobelno—Rogatec, ki so jo l. 1903 izgotovili čisto do meje med avstrijsko in ogrsko polovico monarhije do Sotle pod hribom Sv. Roka. Ostal je takrat le še kakih 13 km dolg kos od Sv. Roka do Krapine, ki ga pa Madžari nis hoteli izgraditi, dasi je bil tudi ta del že izmerjen in trasiran in so bili tudi proračuni gotovi. Šele jugoslovenska državna uprava je stvar zopet resno vzela v roke in aprila 1926 so pričeli ponovno meriti in trasirati progo od Rogatca do Krapine. Vodila je dela železniška sekcija v Rogatcu. Šele l. 1927 dne 24. avgusta so z delom pričeli: ta dan so delavci tvrdke »Progres« iz Sarajeva zasadili v zemljo v Dobovi prve lopate.

Cela proga od Rogatca do Krapine je dolga 19 km, od katerih je 6 km v dravski, ostali pa v savski banovini. Izhodišče nove proge je v Rogatcu, majhnem trgu brez pomembnejše industrije, ki je pa važen kot križišče mnogih cest (Rogatec—Pregrada, Krapinske toplice—Zagreb, Rogatec—Žetale—Ptuj, Rogatec—Majšperk—Ptuj, Rogatec—Rog. Slatina—Celje, odnosno preko Poljčan v Maribor, Rogatec—Dobova—Krapina). Železnica pelje od rogaške postaje najprej v severnovzhodni smeri, mimo Trške Gorce z lepimi vinogradi na levi, mimo Broda z delavskimi hišami na desni, in mimo velike steklarne in Straži, nad katero kraljuje znamenita hrvatska romarska cerkev Marija Taborska. Naprej gre skozi dolino Sotle, ki se kmalu zoži, na obeh straneh strmi hribi, gozdovi, kamnolomi. Kmalu se zopet svet odpre in vozimo se mimo premogovnika v klenovcu, ki je last steklarne. Na postajališču v Dobovcu blizu Sv. Roka je nakladališče drv, hlodov in brusnih kamnov v ogromni množini, ki jih dobavlja prva zadevna jugoslovenska tvrdka Plevčak in drug. Daleč po hribih naokrog samo kamnolomi, edini te vrste v Jugoslaviji. Do nakladališča prevaža brusne kamne poljska železnica. Kmalu za tem je most in kilometrski kamen: tam so pričeli graditi novo progo. Sledi postaja Sv. Rok-Lupinjak, proga vodi mimo vedno novih kamnolomov in premogovnih ležišč, za katera se že zanimajo Angleži, zopet most, nato 450 m dolg predor, postajališče Gmajnica, nato Gjurmanec, zopet predor, postajališče Žitnica in kon-

čno Krapina. Večji objekti na progi so, kakor iz gornjega razvidno, dva predora, trije mostovi in štiri nove postaje odnosno postajališča. Vzdrževanje proge je izročeno ljubljanski železniški direkciji, ki je postavila tudi vse osobe in vse potrebno pripravila, da se proga izroči javnemu prometu. Stroški zgradnje so znašali krog 33 milijonov dinarjev. Dela so se vršila z domačimi delovnimi silami.

Dasi ima proga v glavnem lokalni pomen, ker spaja progi Grobelno—Rogatec in Zabok—Krapina, vendar ima tudi širši pomen. Ni sicer pričakovati kakega bogvekako velikega tranzitnega prometa, ker proga ne pripada večjemu prometnemu pravcu, vendar bo proga v slučaju preobremenitve proge Zagreb—Zidanimost—Celje—Maribor lahko mnogo pripomogla v pravcu Zagreb—Zaprešič—Krapina—Rogatec—Grobelno—Maribor, zlasti v tovarnem prometu. Imela bo pa na drugi strani velik gospodarski pomen, ker bo vozila skozi rodovitne in močno naseljene doline, bogate na šumah, kamnolomih in premogu, tako, da je iz teh vidikov poleg močnega lokalnega pričakovati tudi znaten tranzitni promet. Zlasti velikega pomena pa bo za naše zdravilišče Rog. Slatina, ki je prva postaja od Rogatca na progi Rogatec—Grobelno in ki dobi s to progo boljše, udobnejše in krajšo zvezo z Zagrebom in Beogradom. Sedaj je bilo treba iz Zagreba preko Celja in Grobelnega prepotovati do tja 147 km, dočim bo iz Zagreba čez Krapino tja samo 84 km, torej za 63 km manj. Tudi obstoja namera in načrt, da se v doglednem času, čim bodo pripuščale finančne razmere, izpolni železniško omrežje v trikotju Varaždin—Krapina—Rogatec na ta način, da se izgradi še proga Krapina—Golubovac (27 km). Iz Varaždina do Golubovca je proga že izpeljana.

Vsekakor pomeni nova proga Rogatec—Krapina važno prometno in s tem gospodarsko pridobitev za tamošnji narod na obeh straneh Sotle in važno sredstvo za tesnejše stike v splošnem in zlasti gospodarskem pogledu med dravsko in savsko banovino, med Slovenci in Hrvati. Narod bo tudi znal ceniti, da mu je novo železnico, ki mu je niso hoteli dati Avstrijci in Madžari, dala njegova narodna, jugoslovenska država.

Nova železnica bo pričela v ponedeljek 17. tm. z rednim prometom.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 15. februarja ob 20. uri »Radikalna kura«. Ljudska predstava. Pri dramskih cenah.
Nedelja, 16. februarja. Popoldne zaprto, zvečer gostovanje Blanke Tomašičeve v opereti »Orlove«. Kuponi.
Ponedeljek, 17. februarja. Zaprto.
Torek, 18. februarja ob 20. uri »Sneg«. ab. C. Kuponi.
Sreda, 19. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.
Četrtek, 20. februarja ob 20. uri. Gostovanje »Sinje ptice«.

Nedelja v marib. gledališču. V nedeljo, 16. tm. je gledališče popoldne zaprto, ker radi vojaškega pogreba ni godba na razpolago. Zvečer pa se bo vršila priljubljena Granichstaedtenova opereta »Orlove«, v kateri debitira članica zagrebške opere gđ. Blanka Tomašičeva kot Kitty. Debitantka se odlikuje po lepem šolanem glasu in po zelo prikupni oderski pojavi. Kuponi.

Koncert Prihoda.

Malokomu je znano, da je Vaša Prihoda, ki stoji danes na čelu vseh vijolinskih umetnikov pred dobrim desetletjem pričel svojo karijero pri nas, v Zagrebu. Godilo pa se mu je tako, da je več dni živel samo ob vodi in kruhu. Z izposojenim denarjem je šel v Italijo, kjer je bil primoran svirati po

kavarnah, da se je preživel. V kavarni v Turinu ga je odkril sloviti dirigent Toscanini, ki je bil nad njegovim znanjem tako vžhičen, da ga je vzel pod svojo zaščito in Vaša je postal preko noči slaven. Z vsakim koncertom se je njegova slava v svetu stopnjevala, dokler ni pripeljal do vrhunca. Da zasluži najvišje občudovanje, bo Prihoda ponovno dokazal v petek, dne 21. tm. na svojem koncertu v Mariboru.

Velezanimivo filmsko predvajanje v Mariboru.

Agilnemu Zimskosportnemu odseku SPD se je posrečilo pridobiti velezanimiv, poučen film »Visoko v skalah in ledu«, ki je prvi te vrste sploh. Film je namreč posnet v naravi brez vsakršnih pripomočkov, kulis, stativov in druge umetne primesi. Film, ki je dolg nad 2500 m in je razdeljen v 6 dejanj, vsebuje v glavnem 3 poglavja in sicer: Smuške vožnje v Krkonosih, švicarskih in avstrijskih Alpah, nadalje ture v ledu in končno visokoalpske ture v Dolomitih. Vseskozi so to samo naravni posnetki, ki po svoji krasoti prekašajo vse dosedanje pridobitve na tem polju. Film je posnel znameniti alpinist in amater-fotograf g. Koranek-Lumenstein, ki bo pri predvajanju filma osebno navzoč ter podajal med predvajanjem razna pojasnila. Vabimo vse ljubitelje narave, planince in zimske sportnike, da se tega filmskega predvajanja, ki se bo vršilo v sredo 19. tm. v kinu »Apollo«, udeležijo v čim večjem številu.

Mariborski in dnevni drobiž

Cenjenim naročnikom

sporočamo, da smo priložili današnji številki izpolnjene položnice ter jih vljudno prosimo, da nam na položnicah označene zneske čim prej vplačajo. Uprava.

Inspekcija dela v Mariboru

je s 1. febr. dejanski ukinjena. Inspektor g. inž. Šorli je nastopil svoje novo mesto pri uradu za nadzorstvo kotlov v Novem Sadu, uradnica pa je pozvana na službovanje k banski upravi v Ljubljani.

Pregledovanje veleposestev s supermaksimom

sta po nalogu ministra za kmetijstvo vršila te dni po severnem delu mariborskega okrožja profesorja poljedelskih fakultet dr. Rittig iz Zagreba in dr. Vlainac iz Beograda. Ogledala sta si med drugimi tudi Scherbaumovo veleposestvo in sta odpotovala od tu v Prekmurje. Poročati morata naravnost ministru.

»Ob Valentinovem se p'čči ženijo...«

Včeraj je godoval znameniti ptičji svečenik sv. Valentin, o katerem trdi ljudski pregovor, da sklepa ptičje zakone. Kakor vsak narodni rek ima tudi ta »vera« zrne resničnosti v sebi; kajti vsled nenadnega dviga dnevne temperature od -7 na +7 je naš park naravnost oživel. Povsod je hožal trudno dušo živžav vrabcev, seničic in — škorcev, pa tudi golobi so šarmantno grlili svoje ljubezenske izjave, priklanjajoč se pred golobicami... — Sv. Valentin pa je tudi kmečki patron. V Vipavski dolini in na Primorju sploh začnejo s sajenjem krompirja, pa tudi okoliški vinogradi so oživel: Povsod vidiš rezake. — Sicer pa je pred nami še sv. Matija, ki led razbija (če ga ni, ga pa naredi), a stoletna pratika je sv. Jožefa odela v beli snežni plašč. — Kaj še pride, sicer ne vemo, samo sv. Valentin je ostal zvest svoji tradicionalni misli — ptičjega svečenika.

80letnico prezidenta T. G. Masaryka proslavijo — kakor doznavamo — Český klub, Jugoslov.-češkoslov. liga ter mariborsko Sokolstvo kraljevine Jugoslavije skupno z matinejo dne 9. marca dop. v Unionski dvorani.

»Kaj bo s cerkvijo sv. Jožefa v Studenci«?

Pod tem naslovom je prinesel »Večernik« od četrтка, 6. tm. obširen in prav vzoren članek, čegar vsebino je treba le pozdraviti. Res je, kar pravi člankar: »da Studenci niso posebno navdušeni za to, da občina popravi razpadajočo se cerkev sv. Jožefa, ker to v sedanjih razmerah ni mogoče itd.« Kaj potem-takem storiti? Nič manj in nič več, kakor prepustiti cerkev tistim, ki jo hočejo popraviti in kot zdrav in močan »Hram Božji« vzdrževati. In to bi naj bili očeti kapucini! Za to pa, pravi dalje člankar: »naj bi si občina pridobila cerkveni prostor ob sedanjji Aleksandrovi in Slomškovi ulici, da se že enkrat odstrani tisti hlev na najlepšem prostoru Studencev, ki ne kazi samo lica, ampak tudi ovira promet.« S tem prav dobrim in za njegovo realiziranje že pred desetletji dozorelim predlogom se strinja vse, kar živi in resno misli, na procvit in gospodarski razvoj Studencev. Studenci so že po svoji legi najlepši in najzdravejši kraj, oziroma predmestje Maribora. Studenci imamo precej društev: kulturnih, gospodarskih, socialnih itd., predvsem pa »Olepševalno društvo«, ki naj res skrbi za olepšanje Studencev! Prostorni vrt v centru naj bi si občina pridobila v zameno za cerkev in ga porabila morda za trg, od katerega bi imela siguren in dobičkanosen dohodek. Od cerkvene zgradbe pa nima niti pare: tam ji leži le mrtev kapital.

Predavanje o postanku stroja.

Ponovno opozarjamo, da priredi Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije v ponedeljek ob 20. uri v novo restavrirani dvorani hotela pri »Zamorcu« zelo zanimivo predavanje o postanku stroja. Znani predavatelj g. prof. Božo Tepelj bo predavanje izpolnil s pomočjo skioptičnih slik. Vabljamo predvsem privatni nameščenci in vpeljeni gostje. — Odbor.

Cene neizpremenjene

so v splošni uradniški menzi. Menza, ki je bila ustanovljena in obstoja v pomoč gmotno šibkejšim nameščencev in upokojencev, ni povišala cen. Celodnevna hrana, kosilo in večerja, stane komaj 12 Din, s kruhom 13 Din. Hrana pa se je od početka sem celo izboljšala in pomnožila. Naročniki se sprejemajo vsak dan, Slomškov trg 17.

Objava preselitve.

Jugoslovenski Rudolf Mosse d. d., oglasni zavod, Zagreb, je preselil svoj urad v nove prostore na Jelačičevem trgu 5, telefon 35-62.

Sportna maškerada ISSK Maribora se bo vršila letos na pustno soboto pod geslom »Vsak po svoje«. 463

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čajsko naravno »Franz Josefovo« grenčico, ki doseže radi tega, ker čisti kri, želodec in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobiva pri vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah. I

Četrtek 20. 2. 1930.

MODRA REDUTA

Velika kavarna.

485

Četrtek 20. 2. 1930.

Predpustno veselico

s plesom priredi pevski odsek »Drave« drevi, 15. tm. pri Gačniku v Studenci. Maske dobrodošle. Vstopnina 5 Din. 466

Železničarska godba »Drava« v Mariboru

objavlja prijazno, da ima večji zelo dobro vigrani orkester, ki je za koncerte, plesse itd. cenjenim društvom, kavarnam, gostilnam itd. v vsaki zasedbi proti zmernemu honorarju na razpolago. Tozadevna vprašanja naj se blagovolijo nasloviti na vodjo godbe g. I. Koudelka v Krčevini št. 230, ali na predsedništvo društva »Drava«, Maribor, koroški kolodvor. 443

Odbor pravoslavne cerkvene občine se s tem najlepše zahvaljuje vsem darovateljem in občinstvu za lep poset svetosavske proslave, ter vsem, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu. Prosi vse, da ji ostanejo i nadalje naklonjeni. 474

Uprava pravoslavne cerkvene občine se javno zahvaljuje g. Karlu Wesiaku, trgovcu s pohištvo in preprogami, za naklonenost, katero ji je izkazal ob priliki svetosavske proslave, ko je brezplačno posodil krasne in dragocene preproge, ki so služile kot lepa dekoracija dvorane. 475

Hotel »Orel«.

Jutri koncert od 20. do 1. ure, hotel »Orel«. 487

Otroško rajanje!

V četrtek, dne 27. tm. ob pol 16. uri priredi Sportni klub »Maribor« običajno pustno rajanje malčkov. Kakor vsako leto, bo tudi letos prireditev nad vse pestra. Priprčani smo, da bo kot edina otroška prireditev letošnjega pusta nudila naši deci obilo zabave. 415

Otroci, ki se udeležijo otroške redute in se želijo naučiti plesati, naj se oglašijo v ponedeljek, dne 17. februarja ob 17. uri pri gđ. Pečnik, Gosposka ulica 52. 415

Sokolska maškerada

se bo vršila letos na pustni torek 4. marca. Vrše se obsežne priprave, da bo ta maškerada vrhunec pustne sezone in najzabavnejša prireditev ne samo za plesalce, temveč tudi za gledalce. O svetovnih znamenitostih, ki jih je uspelo pridobiti za ta večer, poročamo, čim se zaključijo pogajanja. 480

Sprememba posesti.

Zakonca Kardinar Marko in Marija v Račah sta prodala svojo hišo s trgovino zakoncu Faleš Antonu in Terziji, trgovcema v Slivnici, za cen. Din 139.000. 484

Velika kavarna.

Danes, sobota, debut salonske kapele Müller-Srely in poslovljni večer komika Pavliga v Palais de Danse. 486

Socijalno skrbstvo mariborske občine

MESTNA UBOŽNICA, LJUDSKA KUHINJA. — MLADINSKI DOM, GENERALNO VARUŠTVO. — POČITNIŠKE KOLONIJE, STANOVANJSKO VPRAŠANJE.

Po vojni so nastali novi socijalni problemi. Napetost, ki je ogrožala ustroj družbe, so blažile vlade s socijalno-političnimi ukrepi; neimoviti so se zaščitili z zakoni.

Velike socijalno-politične naloge pa so čakale po vojni zlasti občine. Zanimivo je primerjati njihove izdatke pred in po vojni. Mariborska občina je leta 1914 od skupnih izdatkov rednega proračuna v znesku K 1.194.346.— izdala za socijalno oziroma ubožno skrbstvo K 28.633.—, t. j. 2,39%, a leta 1929 od Din 14.000.000.— rednega prometa Din 2.000.000.—, t. j. 14,28%.

Računski zaključki mariborske mestne občine zadnjih let dokazujejo, da je bilo poleg splošne mestne uprave največ izdatkov za gradbene (ceste, ulice itd.) in za socijalno-politične zadeve. Ako vsporedimo gornje številke iz leta 1929 s proračunom ljubljanske mestne občine, vidimo, da je Ljubljana pri rednem prometu Din 44.000.000.— izdala za socijalno skrbstvo Din 4.600.000.—, t. j. 10,45%, torej za 3,83% manj nego Maribor. Če pa vzamemo za podlago število prebivalstva (57.246 proti 38.369), pride na glavo v Ljubljani Din 81, v Mariboru pa Din 53. Ta razlika pa prihaja odtod, ker so mariborski redni proračunski izdatki dosti nižji od ljubljanskih. Kljub vsemu pa stoji da mariborska mestna občina mnogo stori za socijalno šibke, pomoči potrebne prebivalce.

V naslednjem prinašamo nekaj podatkov o izdatkih mestnega socijalnega skrbstva v preteklem letu.

Glavni izdatki, ki presegajo Din 1.000.000, gredo za mestne ubožce, ki se oskrbujejo z rednimi in izrednimi denarnimi podporami, s hrano v mestni ljudski kuhinji ter z oskrbo v zavodih. Redno ubožno podporo od 50 do 150 Din mesečno je prejemale 1.192 412 oseb. Vsak mestni ubožec, ki ni v oskrbi zavoda, je prejel razen tega enkratni prispevek za drva v znesku Din 75.— in z ozirom na hudo zimo še posebej premog in drva v naturi, v mestni ljudski kuhinji pa se je izdalo ubožnim osebam brezplačno povprečno 6460 porcij hrane mesečno. V mestni oskrbnišnici (ubožnici) se je oskrbovalo stalno 90 oseb in sicer pri popolni oskrbi, v hiralnicah (Vojnik, Ptuj, Muretinci, Wildon) pa istotako skupno 42 oseb. Potreba po ubožni oskrbi v zavodu postaja vedno večja, čemer je mnogo kriva tudi obstoječa stanovanjska kriza. Ta čas čaka na sprejem 45 nujno potrebnih ubožcev. Mestna občina je radi tega stopila v dogovor s kr. banjsko upravo dravske banovine v Ljubljani glede izpraznitve poslopja v Strossmayerjevi ul., kjer je sedaj nastanjen banski deželni dom in kjer bi se z razširjenjem sedanjih mestnih oskrbnišnic pridobilo 60 novih mest tako, da bi jih štela skupaj 150, kar bi za nekaj let, dokler ne bo dograjena nova ubožnica, zadoščalo.

Precej izdatkov je bilo za enkratne nujne podpore in za podpore na račun tujih občin. Nadalje za ogrevalnice, ki pa so se vzdrževale v precejšnji meri iz prostovoljnih prispevkov meščanstva.

Siročad se je podpirala istotako z denarnimi podporami, z oskrbo v zavodih, pravnim varstvom ter pošiljanjem na letovanje. 107 otrokom se je nudila redna podpora od 50 do 300 Din mesečno. Za perilo, obleko in obutev otrok, ki niso v popolni oskrbi zavodov, se je izdalo Din 60.000.

Velik napredek, ki je Maribor nanj lahko ponosen, se je dosegel z otvoritvijo mestnega mladinskega doma v Ljudskem vrtu, ki se je izvršila na slovesen način začetkom oktobra lanskega leta. Poprej so se oddajali otroci v bivši oblastni, sedanjí banski deželni dom v Strossmayerjevi ulici na podlagi posebne pogodbe in je znašal tozadevni račun od 1. I. do 1. X. 1929 Din 58.000. Mestni mladinski dom ima dva oddelka, takozvano dečko postajo ali sirotišnico, kjer se nudi sirotam popolna oskrba in nadzorstvo potom skrbstvene sestre, in dnevno zavetišče, kjer se otroci revnih delavskih staršev zadržujejo samo čez dan izven

šolskega pouka in to pod stalnim nadzorstvom kvalificiranih učnih moči in kjer dobivajo otroci tudi brezplačno kosilo in malo južino. Koncem leta je bilo v dežji postaji 25, v dnevnem zavetišču pa 105 otrok, skupaj torej 130 otrok. Zavod je moderno opremljen in ima tudi igrišče z bazenom. Tekoče leto pa se bo istotako v ljudskem vrtu, toda ločeno od zavoda, uredilo otroško igrišče tudi za ostalo dečo. Ljudski vrt postane tako središče vsega mladinskega gibanja v Mariboru, ki se bo sčasoma izpopolnilo še z vajeniškim domom in posvetovalnico za izbiro poklicev; poslednja, ki je sedaj naslonjena na borzo dela, se bo le kot samostojna institucija v zvezi z vajeniškim domom mogla uspešno razvijati.

Zelo pomemben faktor v mladinskem skrbstvu je mestno generalno varuštvo otrok. Število varovancev je lansko leto poskočilo od 78 na 134 in neprestano narašča. Potrebno je stalno nadzorstvo nad varovanci, pravni nasveti, pouki nezakonskim materam itd. Največje težkoče pa obstojajo pri iztirjanju alimentacij, ker se nezakonski očetje na vse načine izmikajo svojim dolžnostim. Potrebna je izpopolnitev oziroma poostreitev tozadevnih zakonov in je mestna občina mariborska na predlog mestnega mladinskega sveta že predložila vladi tozadevni zakonski osnutek.

Lansko leto je mestna občina potom svojega socijalno-političnega urada in sporazumno z Društvom za zdravstvene zaščito otrok ter Rdečim križem organizirala tri počitniške kolonije a) na morju (Kaštel Lukšič in Bakarac), b) pri Sv. Martinu na Pohorju in c) pri Sv. Juriju ob Pesnici. Na morje je bilo poslanih 50, na Pohorje 100, k Sv. Juriju pa 80 otrok, skupno torej 230 slabotnih mariborskih otrok, ki so ostali na letovanju mesec dni. Mestna občina je izdala v ta namen 80.000 Din in razen tega oskrbela vse kolonije s potrebnimi zdravili, zdravniškimi pregledi itd.

Za nego dojenčkov skrbita drž. deželni dispanzer in posvetovalnica za matere, ki jima prispeva mestna občina vsako leto Din 10.000 za revne dojenčke mesta Maribora.

V vzgajališče je oddala mestna občina po tozadevnem pristanku sodišča štiri dečke, za katere prispeva mesečno 300 Din za vsakega. Na sprejem, ki je zelo otežkočen z ozirom na pomanjkanje prostora v podobnih zavodih, pa jih čaka večje število. Moralna pokvarjenost naše mladine je zelo velika in neprestano prihajajo razne prijave, ki jih nato proučujejo okrajni mladinski predstojniki, ki so bili tudi imenovani za zaupnike pri mladinskem sodstvu. Je to najvažnejši, a hkrati najtežji problem mestnega mladinskega skrbstva. Izdatki mestne občine za mladino so razmeroma veliki in znašajo 38% celotnega proračuna mestnega socijalnega skrbstva, toda noben izdatek ni tako upravičen in plodno naložen, kakor baš izdatek za mladino. S tem se vzgoje koristni in zdravi meščani in se občina izogne kasnejšim izdatkom za delomržeže.

Brezposelno podporo je prejemale 122 oseb in se tozadevna proračunska postavka v znesku Din 50.000 ni v celoti izčrpala, ker je bilo mnogo brezposelnih zaposlenih pri snegu itd. Do podpor za brezposelne so upravičeni le v Maribor pristojni delavci in taki, ki so bili v zadnjih dveh letih vsaj eno leto zaposleni na teritoriju mestne občine mariborske, ki niso premožni in niso izgubili dela po lastni krivdi.

Stanovanjski problem je v Mariboru kljub temu, da je mestna občina v zadnjih letih v precejšnji meri tudi privatniki, smatrati še vedno za zelo važen socijalno-politični problem. Lansko leto je sodišče prijavilo mestnemu magistratu 143 deložacij, zgradilo pa se je za deložirance 8 mestnih stanovanjskih hiš v Jadranski in Delavski ulici s 64 stanovanji ter adaptiralo nadaljnjih 30 zasilnih stanovanj letih zgradila 453 stanovanj in da so vani v bivši dragonski vojašnici. Vsem proslcem, ki jih je bilo več sto, naravno

ni bilo mogoče ustreči. Ker mestna občina tekoče leto ne bo več gradila in ker je dandanes kljub omejitvam stanovanjskega zakona zaščitenih še vedno 3600 stanovanj in sicer 2200 enosobnih in 1400 dvosobnih, bi popolna ukinitve stanovanjske zaščite povzročila zlasti nižjim slojem z velikim številom otrok velike težkoče in bi ogrožala njihovo existenco, ker čas za to še ni goden. Poleg tega stanujejo mnoge družine v nehygienjskih stanovanjih, ki niso podobna človeškim bivališčem.

Mestni socijalno-politični urad, ki po navodilih mestnega občinskega sveta izvršuje vse posle mestnega socijalnega skrbstva, je nadalje uspešno posredoval v 72 poselskih sporih in deloma tudi v sporih, izvirajočih iz učnega razmerja, ter je izdal 456 ubožnih spričeval za oprostitve taks pri sodnem postopanju itd. Izdaja ubožnih spričeval pa je zelo omejena, odkar je zakon o neposrednih davkih tudi uslužbeniki davek uvrstil med neposredne davke, dočim je census v

znesku 10 Din letno, ki opravičuje do ubožnega spričevala, ostal nespremenjen.

Obrazložili smo v glavnih obrisih socijalno-politično delo mestne občine mariborske v letu 1929. Iz vsega se vidi, da se mestni občinski svet, ki dovoljuje kredite za socijalne datavte, zaveda dejstva, da je socijalno-politična panoga v današnjem času ena najvažnejših panog občinskega gospodarstva. Res pa je tudi, da je uspešna, dalekosežna socijalna politika mogoča samo, ako je na razpolago dovolj finančnih virov. Baš v tem pogledu pa so se pri sestavi letošnjega proračuna pokazale velike težkoče in je nadaljni razvoj in napredek mestnega socijalnega skrbstva odvisen od ugodne rešitve tega vprašanja. Trenotno najvažnejši problemi mestnega socijalnega skrbstva so: povečanje mestne ubožnice, skrb za šoli odraslo in za izprieno mladino ter stanovanjsko vprašanje. Upajmo, da se bo našla tudi glede tega zadovoljiva rešitev.

V Ljudski univerzi v Studencih

VTISI OBISKA V KULTURNI CEN TER DELAVSKEGA PREDMESTJA.

Rdeči, zeleni in modri plakati Ljudske univerze v Studencih so vabili po plotih in hišnih oglih k predavanju o Egiptu, s posebnim povdarkom skiptičnih slik, predavatelj g. prof. dr. Jehart. Vstopnina prosta!

Industrijski kraj, delavsko prebivalstvo — Ljudska univerza? Nekdaj, ko so Studenci bili še razvpito pretepaško in pijansko gnezdo, se omenjeni kompleks ne bi strinjal. Saj bi pred 15. ali 20. leti marsikdo smatral tako ustanovo kot del vsakoletnega Jožefovega tingl-tangla! In danes? Ali so se delavske potrebe res usmerile v resna razmotrivanja? Ali je v Studencih res zanimanje za ljudsko univerzo?

Vsa ta in podobna vprašanja so me zanimala, ko sem pretekli četrtek iz radovednosti hitel k sestanku te najvišje kulturne ustanove delavskega centra. Proti vsakemu pričakovanju sem bil naravnost — presenečen!

V bivši — za kraj še precej obširni — kino-dvorani se je natrpalo blizu 200 ljudi iz vseh stanov: pomožni delavci in žene-delavke, med njimi dva očeta-kapucina, železničarji, med njimi učitelji in uradniki. Vsi so z istim zanimanjem sledili poljudni razpravi dr. Jeharta: Aleksandria, Kairo, večstoletna kultura egiptovskih kraljev, piramide in znani grobovi, hieroglifi in reliefi, Nil in njegovi katarakti — vsemu temu je v slikah in v besedi znal predavatelj dati ono poljudno prisrčnost, ki popolnoma odgovarja duševnosti širših slojev. Udeleženci so pa z 2 urno vztrajno pazljivostjo in s sijajnim obiskom šestega letošnjega predavanja pokazali, da razumejo cilje odbora, ki skuša s priljubljenimi predavatelji vzdržati iskren kontakt med predavateljem in obiskovalci. To se je odboru do sedaj posrečilo in brezdomno je mnogo semena padlo na rodovitna tla.

Dosedanji predavatelji: g. dr. Travner (o čarovništvu), g. Robnik (o človeku, družini in človeški družbi), g. Alt (o Rdečem križu) in g. dr. Jehart o Egiptu, — vsi ti o znani snov zagrabili tako, da je povsem odgovarjala duševnosti širših slojev, kar je predpogoj za dober uspeh. Ker se predavanja vrše brez vstopnine, je omogočeno, da se jih udeleže tudi vsi oni, ki so brez gmotnih sredstev. V tem oziru je občinska uprava pokazala veliko razumevanje za ta kulturni krajevni

center in je zanj votirala lepo vsoto 3000 Din. Odbor se v polni meri zaveda delavskih potreb, zato skuša nuditi vse, kar je potrebno za dvig srčne kulture najširših narodnih plasti. S propagando bratstva in človečanstva hoče tudi delavstvu dati moralne opore, s podajanjem zanimivih zgodovinskih in potopisnih poročil pa nuditi razvedrilo in razširiti duševno obzorje.

Očividno zelo zadovoljno se je občinstvo podajalo med glasnim debatiranjem proti domu. Med ljudmi je bilo celo več nemški govorečih, kar jih pa ni oviralo, da bi obiskali slovensko predavanje. S tem vrši Ljudska univerza tudi eminentno nacionalno nalogo, kakršne svojčas nemški mogotci niso znali uporabljati. Delali so s silo in z bojem iskali slovenske duše. Katera pot je prava, bo pokazala bodočnost.

Vsekakor je delo Ljudske univerze v Studencih danes v najlepšem razmahu. Ker se obiskovalci žele slišati marsikaj (izrazili so željo po praktičnih zdravniških nasvetih, slišali bi radi o pomenu in ustroju ferijalnih kolonij, o moderni vzgoji mladine, o razvoju tehnike in industrije, o poročilih s potovanj itd.), bi bilo umestno, da se sezona — če treba — nekoliko podaljša.

Prav gotovo je delavstvo danes dovezetno za vse lepo in dobro, kar premore naš narod na kulturnih dobrinah. Zato bi ne bilo napačno, če bi se v te namene žrtvovali vse one mariborske ustanove, ki bi lahko h konsolidaciji kaj prispevale. Svoječas je Ljudska univerza v Mariboru priredila »Večer narodnih pesmi« z jasno sliko pevskega razvoja. S tem bi se izdatno povečalo zanimanje za lepo petje tudi med delavstvom in gotovo bi uspeh ne izostal. Zveza kulturnih društev in Prosvetna zveza prireja kino-predstave. Ali ne bi od časa do časa mogli uprizoriti to ali ono delo v Studencih? Dejstvo je namreč, da Studenci razmeroma prav malo obiskujejo mariborska kina. »Če Mohamed ne pride h gori, mora gora k Mohamedu« pravi prislovica. To bi bilo pravo kulturno delo za vse one, ki so prosvete najbolj potrebni — ki preživljajo težke čase s skromnimi sredstvi, iščejo pa luči in izobrazbe...

Te misli in želje čim boljega uspeha so me vodile domov.

Primorske vesti

V Lokvi na Krasu je govoril napram domačemu ljudstvu tržaški prefekt Etto-
re Porro o priliki otvoritve začasnega
italijanskega azila, obdan od številne fa-
šistične gospode, tako-le: »Nekateri tem-
ni, barbarski hudobni duhovi so mislili,
da vstavijo razsežni, neugasljivi plamen
italijanstva s požigom azila. Bedasti zlo-
činci! Nobena reč ga ne more zadržati.
Italija, ki je odrešila te zemlje z žrtvijo
šeststotisoč mrtvih, ostane tu za večno po-
pridobitveni pravici in še toliko bolj, ker
so bile te zemlje že rimljanske. Prebi-
valci Lokvi! Vam izročamo začasni azil,
ki je sveta stvar. Sedaj pazite vanj bolj
kakor ste pazili doslej. Težka odgovor-
nost je nad vami. Vedite pa, da je molk
včasih sodrug zločina. Videti in vedeti,
kdo je izvršil zločin, pa molčati, namesto
da se to sporoči oblasti, je skoro tako
težko kakor storjeni zločin. Italija vlada
z ljubeznijo in pravico, toda pravica ima
tudi meč, ki udari neizprosno...«

Preoblikovanje primkov na tržaški
prefekturi je v zadnjem času nekako za-
ostalo. Na dan prihajajo le kratki sezna-
mi. Par primerov: Čeh Cecchi, Cerkev-
nik Cerqueni, Cihlař Cilla, Cijan Ciano,
Kosmač Cosma, Dobnar Doveri, Grmek
Germesi in Germi, Gliha Gili, Piščanec
Pischiiani.

Odbor za počaščenje trupel padlih bo-
jevnikov poziva vse one, ki najdejo kako
truplo na bivših bojiščih ali kjerkoli, pa
naj kaže italijanskega ali sovražnega vo-
jaka, da to nemudoma sporoče župan-
stvu, katero bo obvestilo omenjeni od-
bor, ki poskrbi, da bo dotično truplo po-
kopano na bližnjem vojnem pokopališču.

Od 10. do 18. febr. treba plačati prvi
obrok državnih davkov. Po enodnevni
zakasnitvi se že plača kazen. To so tež-
ki dnevi za marsikatero davkoplače-
valca, ker fašistična politika vodi ob-
mejne dežele tako, da rastejo davki od
leta do leta in se enako manjšata pride-
lek in zaslužek.

Tržaška pokrajina je izdala lani za
boj proti jetiki 200.000 lir, ki sta jih do-
bila deželni konsorcij in pomorsko zdra-
vilišče. Lani so preiskali del kraških va-
si, pa so našli v njih le malo primerov
jetike. Ugotovilo pa se je takrat, da mo-
čno peša prehrana pri kraškem prebi-

valstvu. Za protimalarični boj je izdala
dežela lani 70.000 lir.

V Pazinu so inavgurirali »dopolavoro«
na slovesen način. Politični tajnik je o-
pozarjal udeležence, da v tej organizaciji
ne bo ne popivanja in ne kvartanja, Tu-
rati pa tudi plese le še težko trpi. Pripeti
se, da se čuje na kakem fašističnem zbo-
rovanju tudi kaka pametna beseda ali ne
izvaja pa se nikdar. Tako že ves pred-
pust po celi Julijski krajini fašisti nebrz-
dano popivajo in plešejo...

V Puli so zborovali zastopniki balilske
organizacije. Navzoč je bil tudi istrski
prefekt Leone v uniformi miličarskega
generala. Izrekel je pozdrav vlade balil-
ski organizaciji, katere voditelji imajo
težko nalogo. Na njih je odgovornost, da
vzgojujejo mladino tako, da bo mogla
»jutri« z močnim duhom in sigurno roko
prevzeti poveljniška mesta. Treba po-
globiti v njihovi duši ljubezen do domo-
vine in prepričanje o bodočnosti. Na
mednarodni konferenci se razpravlja o
mnogih imperijih, toda, odkar obstoji
svet, je samo jeden, ki ima pravico do
obstoja, to je rimski imperij... Gromko
ploskanje in divje kričanje.

Goriški prefekt Sergio Dompieri je po-
setil Ajdovščino. Na trgu je imel pred
zbranim ljudstvom govor, v katerem je
rekel tudi to-le: »Koliko dlje časa ho-
dim po deželi, zaupani mojemu skrbstvu,
toliko bolj sem prepričan, da se drugo-
rodno prebivalstvo hitro približuje luči
Rima. Ni čuda, marveč ker vem, kako
je katoliško, mi nastaja vprašanje, zakaj
neki bi dajalo prednost Beogradu pred
Rimom? Do zadnjih časov je mogel kak
sejalec razporov zagotavljati, da sta dva
Rima, in sicer Rim Krista in Rim Ce-
zarja, tako da so mogli in morali Slo-
venci držati se prvega in odmakniti od
dr drugega. K sreči je to orožje padlo iz rok
nasprotnikom po konkordatu...«

Topničarsko poveljstvo v Vidmu je
odredilo novo čiščenje bojišč po Furla-
niji, ker je po njih še polno eksplozivnih
predmetov in se dogajajo pogosto nesre-
če. Prav bi bilo, da bi tudi vojaško po-
veljstvo v Gorici ukazalo, da se imajo
bojišča zopet očistiti, ker se čuje vsak
dan o eksplozijah projektivov in število
pohablencev grozno narašča!

Nekaj o mačkah

Psi najhujši sovražniki.

Včeraj me je naprosil dober znanec, da
naj še o mačkah kaj napišem. Jaz o mač-
kah sicer ne vem nič posebnega. Pa kaj
za to, glavna stvar je, da se kaj čita. Že
po svoji naravi sem silno uslužen člo-
vek, ki rad ustreže vsaki želji, zato tudi
te ne maram odkloniti.

Toraj mačka. Mačka stoji na štirih no-
gah, na enem koncu ima glavo, na dru-
gem pa rep. Hodi tiho in lahko, z enim
uhljem miga in z repom tudi. Če jo pre-
seneti pes, zakrivi močno hrbet kakor da
bi hotela reči: »O, le poglej me, kako sem
velika, le poskusi enkrat!« Mirno lahko
trdim, da ji ni bogve kaj za take pasje
pogovore in se jim vsaka najraje izogne.
Če letita pes in mačka, je ona vedno pr-
va, pes pa dirja za njo. Nihče pa še ni
gledal prizora, da mačka goni psa po ce-
sti in bi ušel pes na drevo, mačka pa bi
lajala na zemlji. Zgodi se že, da mačka ni
dovolj urna in jo pes za rep potegne
z drevesa. Takrat prede malo drugače
ko v toplem zapečku in le malokdaj se ji
posreči, da odnese zdrav hrbet iz nevar-
nosti. Priznati pa moram, da ji ni vsak
pes navaren; navadne cucke oklofutajo
stare mačke s svojimi kremplji, da jim ne
pridejo več v bližino. Najbolj nevarni so
še živahni »foksini«, ki jim od daleč sko-
čijo na hrbet in jih raztrgajo; tudi dakini
in lovski psi jim strežejo po življenju.
Sledaj jih ubijajo na ta način, da jih pri-
tisnejo z nogo k tlom in šele nato opravi-
ljo svoj rabeljski posel. Staremu mačku
pa tudi ti niso kos in marsikateri pes je
odnesel bridke skušnje iz takega dvoboja.

Mačka je po svoji naravi potuhnela in
ne vidi nikoli tako na človeku, ko njen
najhujši nasprotnik, pes. Španski pisatelj
Louis Coloma jo idealno-lepo opisuje kot
strah in grozo mišjega zaroda. Mlade mi-

ške, ki še nikdar niso videle mačke, ome-
dlijo ob prvem srečanju z njo in šele čez
dolgo, dolgo časa pridejo zopet k zavesti,
če so že žive.

Kar se tiče razmerja človeka do mačke,
trdim, da se loči družba v ženski in mo-
ški tabor. Ženski tabor bolje protežira
mačko, moški pa je za mačka bolj dov-
zeten. Morda sploh ni moža ali čvrstega
mladeniča, ki še nikoli ne bi imel mačka.
Če pa se res še najdejo taki eksemplarij,
kar je zelo težko verjeti, se naj le naglo
potrudi, da pridejo do njega; dobi se pa
lahko v vsaki gostilni. Da, maček in go-
stilna stojita celo v nekem razmerju: čim
slabša je namreč gostilna, tem večjega
mačka privlečeš iz nje. Takrat je pa
hudo.

H koncu naj še povem, da je mačka
domača žival, katero nekateri ljudje tudi v
pečenem stanju zelo močno obrajtajo.
Pečeno mačko navadno servirajo kot
domačega zajca. Divja mačka je divja.
To je vse, kar vem o mačkah. J. Arnuš.

Ste že podpisali deleže za pohorsko vzpenjačo

Dobro presoja.

Hotellir portiju: »Novima gostoma ste
dali najlepšo sobo, ali ste tudi sigurni,
da bota plačala.«

Portir: »Čisto siguren, ker je ta člo-
vek zelo bogat.«

Hotellir: »Po čem to sodite?«

Portir: »On je star in grd, žena pa
mlada in lepa.«

Letošnja „zima“ in naša okolica

Kjerkoli srečaš znanca, povsod nane-
se pogovor na letošnjo zimo: »Lanski
februar s 30—35 stopinjami mraza, pol
metra snega, letos pa mačice, teloh in
zvončki...« Sicer je še mraz pritisnil
v zadnjih dneh nekaj pod ničlo, to pa
naše okoličane prav nič ne ovira, da ne
bi pričeli s prvimi poljskimi opravki.

Kratek solnčni sprehod proti Kamnici
ali pekrskim goricam nasproti ti poka-
že našo okolico že v docela pomladan-
skem gibanju: voz za vozom prevaža
dragocene, a za meščane dokaj nepri-
jetne hlevske produkte, gnojnice so pa
lahko vozili sploh celo zimsko sezono.
Posestniki sadovnjakov in brajd že
pridno obrezujejo, nekatere vrtnarske
oboževalke so se pa spravile že celo na
pripravljanje gredic. Čujmo, kaj pravi-
jo nekateri teh neumornih okoličanov!

»Izredno mila zima je letos! Proro-
kovali so nam tudi za letos oster mraz
in zimo, da bo kar škripalo, pa so se —
urezali! Sicer pa še nismo izven nevar-
nosti! Vrane so še vedno v velikih ja-
tah v dolini. Dokler te ne izginejo višje
na Pohorje, še vedno diši po snegu. Ta
bi nam bil dobrodošel prej ko slej, da se ne
bi maščeval pozneje, ko bo že pognalo
drevje in vzbrstel trs.«

»Prav nič se ne hudujemo nad leto-
šnjo zimo! Da le ne bi pozneje pokaza-
la svojo moč! Svečnica je namreč čud-
no kazala in nič ne vemo, kaj bo s pre-
govorom. »Ako je na svečnico lepo
vreme — nam bo zima še dolgo v bre-
me.« Skoraj vsako leto se je prislovica
uresničila, letos pa kaže ravno naspro-
tno. Nisem sicer lahkoveren, pa 50letne
izkušnje mi marsikaj povedo. Spomi-
njam se na 1892. leto, ko smo sredi ma-
ja imeli snežne viharje, ob Svečnici pa
pomlad.«

»Kar je lani bilo preveč, je letos pre-
malo! Visoko na Pohorju imam nekaj
lesa, ki sem ga nameraval to zimo spravi-
ti v dolino, ker je gozd sicer nedosto-
pen za odvoz. Na žalost je Pohorje do
polovice kopno, kar onemogoča vsako
spravljanje. Tudi drvarji so brez posla
in zaslužka. Pač pa je bila lanska jesen
prav ugodna za prodajo naših drv, za
katere so se kupci skoraj stegli, sedaj
pa so — po nepotrebnem — dobro zalo-
ženi z rezervami. Sicer pa še nismo iz-
ven nevarnosti...«

»Na januarske mačice, zvončke in vi-
jolice pa se še pri svojih 69 letih res ne
morem spominjati. Ne vem, če bo to
kaj dobrega! Pratika obeta sicer prav
ugodno letino, saj je 25. januar — za
nas prav važen dan — lepo kazal:
»Svetega Pavla vedro in jasno nazna-
nja letino krasno.« Tudi za naše gorice
so prorokovanja ugodna, ker je 22. ja-
nuar za nas pomemben: »Ako je Vin-
cencu vroče, pripravi si »preše«, nabi-
jaj obroče!« Časi so pa danes tako čud-
ni v vsakem oziru, da so presenečenja
mogoča tudi v — pratiki. Pravijo, da
bomo več let imeli tople zime. Mi stari
si kaj boljšega ne moremo želeli, saj je
vprašanje, če jih še sploh doživimo!«

»Mlekarice smo z letošnjo zimo prav
zadovoljne, saj smo lani silno trpele in
mleko nam je včasih v posodah kar
zmrznilo. Letos je pa zaslužek prav do-
ber, saj nosimo na trg tudi motovilec,
ki ga je na kopnih gredah precej. Ne-
katere smo že prinesle v mesto tudi pr-
ve pomladanske šopke. Da bi le pome-
njali srečo in dobro letino!«

»Okoliški gostilničarji z letošnjo zimo
smo in nismo zadovoljni. Lepo pomla-
dansko vreme že izvablja več podjetnih
mestnih izletnikov v okolico, žal pa so
letos izostali zimski športniki, posebno
pa dolge kolone privezanih sankarjev,
ki so nam v preteklem letu dolge mese-
ce prinašali lepe dohodke. Tudi prilju-
bljene »ture« s fijakerskimi sankami so
letos nemogoče, kar sedaj v predpustu
posebno obžalujemo. Če so pa pota sla-
ba in blatna ali je precejšen mraz, pa
smo v okolici sploh osamljeni. Tudi z
ledom še nismo dovolj preskrbljeni in
s tem so ogrožene naše zaloge piva za
poletno sezono, kar pa naše vinske pri-
jatelje prav nič ne bo oviralo, da ne bi
prišli k nam.«

Pred vinarskim kon- gresom v Beogradu

Dne 4. tm. se je sestal v Beogradu
pripravljalni odbor za prireditve vinar-
skega kongresa v Beogradu. Po odpo-
slancih so bili zastopani: Vinogradarski
savez Negotin, Vinarsko društvo za drav-
sko banovino, Vinogradarska sekcija po-
ljoprivrednega društva Vršac, Udruženje
gornjobačkih vinogradara Subotica,
Udruženja vinogradara Sremski Karlovci,
Župski vinogradari, Savez srbskih
zemljoradniških zadrug Novisad, Kmetij-
ska družba Ljubljana, Zadrudni savez
Split, Zadrudna Matica Split, Zemaljsko
gospodarsko veče Split, Savez hrvatskih
vinogradara in vočara Zagreb, Centrala
udruženja veletrgovcev vina Beograd.
Pismo so svoj pristanek za kongres
dali Vinogradarsko udruženje Šibenik,
Zadrudna zveza Ljubljana in Štajerska
sadjarska zadruga Maribor. Iz Slovenije
sta se udeležila konference gg. inž. Lah,
ravnatelj Kmetijske družbe in Lovro Pe-
tovar.

Po celodnevni razpravi se je soglasno
določilo, da se bo vršil prvi jugoslovans-
ki vinarski kongres dne 9. marca ob 10.
uri po sledečem sporedu:

1. Poročilo o običnem stanju vinogra-
darstva v državi; 2. Bolezni in škodljiv-
ci vinske trte ter pokončevanje istih; 3.
Izvoz vina in grozdja; 4. Brezalkoholna
uporaba grozdja; 5. Konzum vina v dr-
žavi; 6. Vinski zakon; 7. Organizacija
glavnega saveza vinogradarjev in sad-
jarjev kraljevine Jugoslavije; 8. Resolu-
cija.

Strokovne referate so prevzeli poleg
drugih odlični strokovnjaki gg. ravnatelj
Žmavc, kmetijski šef v pokoju Stanko
Ožamič, ter profesor Kajtner. O organi-
zaciji glavnega saveza vinogradarjev in
sadjarjev je prevzel poročilo g. Lovro
Petovar.

Po dolgotrajnih večmesečnih pogaja-
njih in razpravah bo končno vendar pri-
šlo do te velepomembne prireditve. V
vsej Srbiji nimajo pomembnejših vino-
gradarskih organizacij. Srbsko poljopriv-
redno društvo, v čegar vodstvu že ni
praktikov vinogradarske stroke, stoji pa
nekako nerazumljivo ob strani. Trebalo
je dobiti kontakte s srbskim vinogradni-
kom direktno. To se je vse izvršilo tako,
da bodo na kongresu zastopane vse vi-
nogradarske pokrajine naše države. Na
predkonferencah se je že vse dogajalo in
črtalo, kar bi moglo vzbuditi v eni ali
drugi pokrajini nesoglasje, tako, da bo
nastop soglašen.

Namen kongresa je, da doženemo naše
stanje v vsej državi, da konstatiramo,
kaj bi moglo naš obstoj zasigurati, ter da
po kongresu izvoljena deputacija zaprosi
na vseh merodajnih mestih, da se
upravičnim željam ugodí.

Drugi dan po konferenci se je deputa-
cija pripravljalnega odbora oglasila v pri-
stojnih ministrstvih, ter zaprosila za
podporo te prireditve. Povsod, zlasti pa
v notranjem ministrstvu, je dobila zago-
tovilo, da se bo šlo prireditvi v vsakem
oziru na roko.

Potrebno, je, da se tudi iz dravske ba-
novine udeleži čim več interesentov tega
velevažnega kongresa. Vsakdo, ki ima z
vinom za opraviti, pa naj si bo vino-
gradnik, trgovec ali gostilničar, ki hoče
vinogradarstvu v resnici dobro, lahko na
tem kongresu sodeluje. Trdno sem pa
uverjen, da bodo tudi oblasti svojim
strokovnjakom omogočile, da se udele-
že kongresa.

Zaprošeno je za popust na železnicah
in sem trdno uverjen, da bo tudi ta pro-
šnja ugodno rešena.

Lovro Petovar.

Sokolstvo

Zahvala.

Ob priliki mojega imenovanja za sta-
rosto župne uprave SKJ mi je prispelo
toliko čestitk, da sem izgubil evidenco
nad njimi. Zato izrekam tem potom za
vse čestitke zahvalo z upanjem, da bom
izpolnil vsaj večino nad, ki so jih zve-
zali bratje gratulantje z mojim imenom.
Zdravo!

M. Kovačič

župni starosta SKJ.

Sport

ISSK Maribor — lahkoatletika sekcija.

Redne vežbe za vse člane strogo obvezne: Torek: od 4.—6. pop. Četrtek: od 4.—6. pop. — Jutranje vežbe: v torek in petek od 6.—7. obvezne šele s 1. marcem. S seboj prinesiti copate in črne hlače. Oddati jih pri prvi vežbi gospodarju. Ne pozabite tudi takoj vplačati članarino in oddati načelniku risbe in znak! Zbirališče atletov četrte ure pred vežbanjem v garderobi! Ključ imata načelnik in gospodar v oskrbi! Objave v omarici na igrišču. Prijave za pristop k sekciji sprejema načelnik Gosposka ul. 37 (v trgovini). Prijavnina Din 10 (za dijake 5.—) članarina mesečno Din 5 (za dijake Din 2). Opozorjam člane, da v slučaju netočnega vežbanja in plačevanja članarine ne bodo uživali ugodnosti pri tekmah! — Načelnik sekcije.

Osvoritev nogometne sezone v Mariboru.

Jutri se bo vršila v Mariboru ob 14.30 na igrišču ISSK Maribora prva letošnja nogometna tekma. ISSK Maribor je povabil ljubljanskega prvaka SK Ilirijo. Tekme med ISSK Mariborom in SK Ilirijo so bile vedno napete in bo jutrajšnja tekma sigurno nudila prvovrsten športni užitek. SK Ilirija je letos v izvrstni formi in tudi ISSK Maribor je zadnje čase pridno treniral, tako, da je težko prerokovati, kdo bo zmagal. Ilirija bo nastopila v kompletni postavi. Napadalna vrsta je sestavljena iz najboljših igralcev Ljubljane. Imena Erman, Šiška in Doberlet so znana in jamčijo za interesanten potek igre. ISSK Maribor nastopi z moštvom, ki bo igralo tudi vse prvenstvene tekme. Tekmo bo sodil gosp. dr. Planinšek.

Smuška tekma ISSK Maribora preložen.

Smuška tekma ISSK Maribora, ki bi se morala vršiti dne 23. februarja na Pohorju, je preložena na 1. marca.

SK Železničar, nogometni odsek.

Jutri ob 10. dopoldne sestanek prvega in rezervnega moštva na igrišču radi volitev kapitanov. — Načelnik.

Proslava 10letnice LNP.

Dne 31. maja in 1. junija se bodo vršile v Ljubljani o priliki 10letnice ljubljanskega nogometnega podsava medmestne tekme. Sodelovali bodo Beograd, Gradec, Maribor in Ljubljana. Prvotno je bil tudi povabljen Zagreb, ki

Industrija KARO čevljev

MARIBOR

Koroška c. 19

samo
najboljše
vrste usnja

samo
najboljše
ročno delo

Skrivnost je kvaliteta
KARO-čevljev

pa je sodelovanje odklonil radi pomanjkanja terminov.

Cross contry za prvenstvo Maribora.

Dne 23. marca priredi SK Železničar cross-contry za prvenstvo Maribora na progi 8 km. Da se interes čim bolj dvigne, je tudi razpisan krasen pokal, ki ga je darovala neka tukajšnja tvrdka.

ASK Primorje v Gradcu.

ASK Primorje gostuje danes in jutri v Gradcu proti Graškemu Sportklubu.

KAC iz Celovca v Mariboru.

Prihodnjo nedeljo gostuje v Mariboru koroški prvak KAC proti SK Rapidu.

Michel Zévaco

Lukrecija Borgia

Zgodovinski roman

Če vam more kdo prihiteti na pomoč v nesreči, ki se zdi, da jo razodeva potrnost vašega obličja — jaz bi bil srečen, da sem tisti, ki ga sprejmete za zaveznika... Ne da bi vas imel čast poznati, vam vendar ne prikri- vam, da me navdajate z iskrenim prijateljstvom...

Rafael je pogledal viteza, ki mu je govoril te besede, s tako lepo in toplo prisrčnostjo, da je pod do- brodejnim vplivom te simpatije začutil, kako se raz- klepa tesnobni voz, ki ga je davil za grlo.

»Da,« je dejal čez trenutek opazovanja z rahlim glasom, »lahko se vam zaupam; čutim, da ste mi pri- jatelj...«

V istem hipnem nagibu sta si moža podala roke, in njiju pritisk je spojil vez medsebojne naklonjenosti, ki se jima je rodila iz te avanture.

»Gospod,« je vzkliknil Ragastens, »če me izvolite imenovati svojega prijatelja, potem, prosim, razpola- gajte z mano, in povejte mi, s čim vam morem ko- ristiti...«

Rafael se je nahačal v enem tistih duševnih in srčnih razpoloženj, ko postane možnost, pripovedovati svojo nesrečo, človeku nenadejana tolažba.

»Vitez,« je dejal, »jaz sem najnesrečnejši človek v celem Rimu...«

Ragastens se je bridko nasmehnil. Torej je bil ven- darle še kdo nesrečnejši od njega? Ali je bilo to mogoče?

»Torej ste morda tako nesrečni, da ljubite, pa niste ljubljani?« je vprašal nehoté.

»Ljubim,« je odgovoril, »in sem ljubljani... Toda moje gorje je zaradi tega kvečjemu še hujše. Toda vi sami, gospod... po glasu vaših besed posnemam, da vaše srce trpi ravnotako kakor moje...«

»Oh, ne govoriva o meni. Siromak, ki nimam na svetu ničesar razen svojega meča in svoje žeje po slavi, sem napravil to neumnost, da sem se zaljubil v žensko, ki stoji tako visoko, da se vprašujem, kaj je up, ki sem se ga še včeraj drznil gojiti: smešen in blazen... Ljubim, to je res... in jaz... jaz nisem ljubljani!...«

Ragastensovo lice se je spačilo od krčevitega na- pora, s katerim je zadržal solzo, ki mu je hotela uiti iz očesa.

»Ah, gospodi!« je vzkliknil Rafael in sklenil roke, »pomilujem vas iz dna svojega srca...«

In lepo, polno otožne lepote je bilo videti ta dva mlada moža, ki je vsak izmed njiju pozabljal lastno žalost ter skušal potolažiti tovariša. Toda Ragastens se je bridko nasmehnil.

»Avantura je zabavna,« je dejal. »Vi ste tisti, ki trpiti... vi potrebujete pomoči... in jaz — jaz se prito- žujem in se dajem tolažiti!... Ne govoriva o meni... Sicer pa poznam svoj značaj: v štirinajstih dneh, kadar bom daleč od tod in zopet pričnem svoje blodno življe- nje po široki svobodi, takrat ne bo več mislil na to...«

»Torej namerjate zapustiti Rim?«

»Prej ko mogoče!« je odgovoril vitez brez obo- tavljanja... »Razen, če bi vam mogel zares koristiti... in v tem slučaju hočem drage volje odložiti svoj od- hod...«

Ragastens je govoril, kakor je mislil. Bežati od tod je bil njegov resni namen. In le zato si ni priznaval, da bi bil srečen, če bi še mogel ostati in se okleniti kateregakoli nejasnega upa, ker se mu ta misel, skrita na dnu njegovega srca, še ni izražala dovolj razločno.

Rafael je važno povzel:

»Zares sem prepričan, gospod, da bo vaša pomoč, ki mi jo tako prijazno ponujate, zelo dragocena... V borbi s sovražniki, ki jih ne poznam, a ki so brez dvo- ma vsemogočni, sem osamljen... s prijateljem j... h kateremu sem se bil pravkar namenil...«

»Če je tako, govorite vendar in bodite prepričani,

da vam moja pomoč ne bo izostala.«

Rafael je nekaj trenutkov zbiral svoje misli.

Dan je bil pomalem razsvetlil Ragastensovo sobl- co. Resnoba in zamišljena mladost slikarjeva se je tako pokazala v polni luči, in vitez, ki ga je motril, je čutil, kako narašča in se razvija v njem prijateljstvo, ki ga je bil začutil do tega neznanca.

»Vitez,« je dejal Rafael, »nad leto dni je že, odkar sem dospel v Rim, s priporočilnimi pismi od njega, ki me je učil moje umetnosti — od slavnega in češče- nega Perugina... Prihajal sem iz Urbina, svojega rojst- nega mesta, po kratkem bivanju v Florenci, z name- nom, da bom proučeval mojstre, katerih slike se na- hajajo v Rimu, posebno pa v Vatikanu... Z gorečnostjo, ki sem se ji sam čudil, sem se spravil na delo, in zatrdno sem mislil, da bo slikarstvo edini cilj mo- jega življenja; takrat pa, nekega dne, sem videl v si- romašnem oddelku mesta prihajati iz neke hiše dekli- co v vsem blesku ženske krasote...«

»In to je bila vaša princesa?« je vprašal Raga- stens z usmevom.

»Bila je ona, ki mi jo je bilo usojeno vzljubiti... oboževati tako zelo, da si brez nje ne morem več mis- liti sreče na svetu... Šel sem za tem otrokom... Za- vila je v ghetto, in jaz, kakor da me vleče magnet za seboj, sem stopil z njo vred v hišo, kjer je stanova- la... s staro čarovnico, Mago po imenu... To me je izprva osupnilo in razočaralo... Toda kmalu se mi je čarovnica zazdela bitje, vredno spoštovanja, in For- narina je bila v okviru tega brloga le še krasnejša za moje oči...«

»Fornarina?«

»Da... ona, ki jo ljubim... bila je revica, naj- denka, ki jo je Mago vzela za svojo in ki je delala v pekarnah... Prosil sem jo, če bi hotela priti v mojo delavnico za model... Toda Mago je dovolila nera- da; večkrat sem moral zaradi tega k nji... naposled pa je gotovo spoznala mojo ljubezen in brezmejno spo- štovanje, ki sem ga gojil v svojem srcu do nedolžnosti tega otroka...«

Mali oglasi, ki služijo v po- ročevalne in socialne namene občin: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zemlje, doplačevanje in ogla- si trgovskega ali rokodelskega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

V gostilni Lahner-Starman, Frankopanova ulica 39, priredi dne 16. tm. društvo kurjačev svoj družab- ni večer s koncertom, šaljivo pošto, pojedino domačih jeternih in krvavih klobas. Za prvovrstno domačo kapljico ter za sveže pivo skrbi gostilni- čar. Za obilen obisk se priporoča od- bor. 450

Kolesarji pozor!

Zima je tu! Priha- ja čas, ko bo treba oddati vaše kolo v popolno oskrbo in shrambo čez zimo.

V istem času se vam nudi prilika, da daste vaše kolo temeljito popraviti. Generalno popravilo z emajlacijo na 180 stopinj vročine potom električne peč, poniklanje ter temeljito očiščenje in brušenje vseh krogličnih ležajev, tako, da postane kolo z malimi izdatki zopet novo. Zadostuje dopisnica, da pridem po kolo na dom. Priporoča se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14, na- sproti Narodnega doma. 3009

Matrace, otomane, vs. tapetniške izdelke in popravila iz- višuje po najnižji ceni tapetnik Ferdo Kuhar, Gosposka ulica 4. 8

Oddam s 1. marcem lepo, solčno sobo boljšemu gospodu. Naslov v upravi lista. 483

Hotelski sluga se takoj sprejme. Hotel Orel. 481

Opremljeno sobo, solčna lega, oddam s 1. marcem go- spodni. Cena Din 200. Restavracija, Vojašniška ulica 10. 488

Gospoda sprejemem kot sostanovalec. Židov- ska ulica 12, I. nadstr. 482

Pisarniško moč (gospodično), zmožno slovenščine in nemščine ter strojepisja sprejemem. Pismene po- nudbe pod »Pisarna« na upravo »Ve- černik«. 400

Najvišje cene plača za staro zlato, srebro in novce kakor tudi za zobovje M. Ilger-ja sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 1548

Mehanična delavnica

za popravila vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev, zajamčeno so- kdne in brezkonkuren- čne cene znane tvrdke Justin Gustinčič, Mari- bor, Tattenbachova 14. Zadostuje dopisnica, da pridem po stroj in gramofon na dom.

Najstarejši zavod za črkoslikarstvo na steklo, les, pločevino in zidovje. Specijalist za svetlobno reklamo na steklo. Ustanovljen l. 1902. Odlikovan l. 1922 z zlato medaljo. Gustav Philipp, Maribor, Vetrinjska ulica 11. Načrti in proračune na zahtevo. 411

Izjava!

Podpisani izjavljam in objavljam vsem, da nisem plačnik morebitnih dolgov, ki bi jih naredila z mojim ime- nom moja žena Frančiška, roj. Mila- vec, Aleksandrova c. 49. 469 Alojz M. Hrovat.

Praktikantinja.

zmožna slovenskega in nemškega je- zika v govoru in pisavi, strojepisja in slov. stenografije, se išče za pisar- no veletrgovine. Lastnoročno pisane ponudbe v slovenščini in nemščini z sliko je vpslati na upravo lista pod »1. marec 1930«. 471

Prazno ali meblvano sobo oddam. Dušanova ulica 12, magdalen- sko predmestje. 470

Veliko sobo, s posebnim vhodom, električno lučjo takoj oddam boljšemu gospodu ali zakoncema brez otrok. Naslov v upr- lista. 472

Mali Opel v popolnoma dobrem stanju proda ceneno Radio Ljubljana, podr. Mari- bor. 478

I. Jugoslov. trgovina za dijetno in vegetarijansko prehra- no (posebni sadeži, mleški, mlečni, oljni izdelki, posoda, literatura) usta- novi na zadržni podlagi »Marstane«, Maribor, Koroška cesta 10. Prevze- ma tudi razna zastopstva, komisijsko blago, naročila, daje nasvete v oseb- nih in gospodarskih zadevah. 477

Veseličnim prreditvam v mestu in na deželi priporočam na- geljčke in druge cvetlice po solidni ceni. Naročilom v naprej popust. Ivan Jemec, vrtnarstvo, Prežernova ulica. 82

Krasne pletene obleke v veliki izbiri, po zelo nizki cen! pro- daja: Pletarna M. Vežjak, Maribor, Vetrinjska ulica 17. 3819

Poiskusite naše nove pekarske specialitete

kakor: **Stole a la cokosette**, slijajne v okusu in trajne
Samostanske rogličke iz francoskega testa

Pravi tirolski sadni kruh (ni za zamenjat z drugimi izdelki) v vsaki velikosti, trajen

Gasteinski prepečenec v vseh oblikah, izvrstno čajno pečivo, veselje vsake gospodinje

Pravi opatijski prepečenec, izvrstnega okusa

in naši vsestransko znani in priljubljeni **orehovi roglički**, **požunjski upognjeni** in **vinske palčke**, **venčasti kolači** itd.

Pekarna Schmid, Maribor, Jurčičeva ulica 6

Preprodajalci popust!
Pošilja se na vse strani!

Vzamem enodružinsko hišo

v najem. Najraje na levem bregu Drave. Dopise na upravo lista pod »Zahodni del mesta«. 465

Mehlrano sobo

za Din 250, električna luč, separiran vhod, solčno, s postrežbo oddam takoj gospodu. Čopova ulica 10. 464

Abonent!

se sprejmejo na dobro domačo hrano v kavarni »Park«. 460

Iščem stanovanje,

sobo in kuhinjo ali sobo s štedilnikom. Grem pa tudi za hišnico. Vajena sem vsakega dela. Naslov v upravi lista. 459

Oddam sobo

v Jarenini, 5 minut oddaljeno od cerkve. Naslov v upravi lista. 455

Nezgodna, življenska, požarna

in druga zavarovanja urejuje strokovno zavarovalni tajnik K. Kraus. Maribor, Aleksandrova c. 24. Informacije brezplačno. 135

Novo otvorena trgovina
spremogom in lesom

TINNAUER

Maribor, Gregorčičeva 9
vhod tudi skozi Slovensko ul. 8

se priporoča cenj. občinstvu za
blagohotna naročila. 429

Cene brezkonkurenčne!
Postrežba točna in solidna!

Šoferia - mehanika

in izvežbano

žensko moč

za prevzemanje in svetljenje jajc sprejme takoj

Krajnc

/v. Lenart. 490

Spominajte se CMD!

Iščem v najem

malo posestvo v bližini Maribora. Naslov v upravi lista. 451

Stelaže

za trgovino ceneno na prodaj. Podgoršek, Gosposka ulica 20. 449

Poročne prstane

v vseh fazonah kupite najceneje pri zlatarju A. Stumpf, Koroška cesta 8. Staro zlato in srebro se zamenja. 447

Spalne in jedilne sobe

po najmodernejšem vzorcu in po konkurenčnih cenah prodam. Mizarstvo Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 439

Učenec

se sprejme v trgovini z železnino. Vprašati v upravi lista. 445

V najem se odda s 1. aprilom

stanovanje 3 sobe, kuhinja v pritličju, skupno z lokalom in velikimi kletnimi prostori. Naslov v upravi 361

Učenca

sprejemem za izdelavo gornjih delov čevljev. August Gusel, čevljarški mojster, Radvanjska cesta 1. 431

20% kronske bone kupimo!

Plačamo najvišjo dnevno ceno. Prometna bančna družba, Maribor, Cankarjeva ulica 14. 307

MOTVOZ

(špago) 229

vrvi za perilo
vrvi za živino
vrvi za splave
oprti (gurte)
štrange
slamnjake

kupite najugodnejše v
galanterijski trgovini

DRAGO ROSINA

Maribor
Vetrinjska 26

Gosposka ulica 20 Gosposka ulica 20

Radi **preselitve trgovine** se prodajajo rokavice, moške in ženske nogavice, naramnice, damske reform hlače itd. samo **od 15. februarja do 8. marca**

15% ceneje

Franc Podgoršek, Gosposka ulica 20

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

Gramofoni od Din 298— dalje
Mandoline . . . 136—
Violine . . . 95—
Gitare . . . 207—
Trombe . . . 505—
Rečne harmonike . . . 85—

3361

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Par težkih konjev

z opremo, event. tudi z vozom vred ter različne vozove ima »Lajtersperska opekarna« pri Mariboru. 467

na prodaj!

Išče se

AKVIZITER

za oddajo plinskih aparatov. Ponudbe pod šifro: »Dober zaslužek« na upravo lista

Važno za juriste

Kazenski zakon, broš. Din 30—
Kazenski pravni red, broš. „ 40—
vezan v platno „ 52—
Dr. Dolenc: Tolmač h kazenskemu zakonu, vez. v p. „ 260—

Te in vse druge zakone dobite v

Knjižarni Tiskovne zadruse

Maribor, Aleksandrova cesta 13

Spomnite se CMD!

PRODAJA iz POHIŠTVA

inventure
izločenega

16 vrst različnih garnitur spalnih in jedilnih sob. Privatni kupci odločite se hitro! Izrabite to ugodno priliko prištediti si

50%

„WEKA“ MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA ST. 15

BOCK-PIVO

izborne predvojne kakovosti
izdaja od 15. februarja t. l. naprej

D. D. PIVOVARNE „UNION“
MARIBOR

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da **sem otvoril**

ATELJE ZA FINO MOŠKO PERILO

ter sprejemam naročila v svoji trgovini, **GOSPOSKA ULICA 24**,
kjer imam na izbiri veliko zalogo čerjjev, popelinov in svile. Se priporoča

I. BABIČ.